

MI MLADI BORCI

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORA VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO I.

LJUBLJANA, PETEK, 16. OKTOBRA 1936.

ŠTEV. 5.

ZANESLJIVA PRIČA GOVORI

»Svete osebe in svete reči in ustanove; neprecenljivi in nenadomestljivi zakladi vere in krščanske pobožnosti pa obenem kulture in umetnosti; največje dragocenosti in najsvetejše relikvije; dostojanstvo, svetost in blagodejna dejavnost oseb, ki so se popolnoma posvetile pobožnosti, znanosti in delom krščanske ljubezni; najvišji sveti hierarhi, škofje in duhovniki, Bogu posvečene device, laiki vseh vrst in stanov, častitljivi starčki, mladina v cvetu življenja in celo sam sveti in slovesni molk grobov — vse to je bilo napadeno, pokončano, razdejano na najpodlejši in najbolj barbarski način, v prevratni, nikdar videni razbrzdanosti tako divjaških in krutih nagonov, da bi jih ne mogli imeti za združljive — ne s človeškim dostojanstvom, pa tudi ne s samo človeško naravo, pa naj bi bila še tako ničvredna in še tako globoko padla.«

(Sv. oče španskim beguncem, 14. sept. 1936 v Castel Gandolfu.)

Prva skrb boljševizma

Zelo se motijo vsi tisti, ki verjamejo, da je komunizem najprej socialno gibanje, proti veri pa da dela šele v drugi vrsti.

Nasprotno! Boljševizem je najprej in nujno in po vsem svojem bistvu brezboštvo, ali bolje, sovražstvo do Boga in vsega božjega.

Zato je boljševizmu, kadar pride na moč, barbarsko preganjanje vere vselej prva točka njegovega programa. Ne socialne reforme, ne izboljšanje delavskih razmer, ne pravice narodnih manjšin!

Tako je v Rusiji, tako v Mehiki, tako v Španiji. Tako bi bilo tudi pri nas, ako bomo spali.

Ko je boljševizem dobil oblast v Barceloni, so delavstvo potolažili, da naj za socialne reforme potrpi, ker za to je treba časa. Enako naj počakajo tlačani in narodne manjšine!

Ni pa bilo treba čakati preganjani Cerkvi. Proti njej je bilo vse pripravljeno, načrti in sezname, orožje in rablji in dinamit.

Takoj je bilo vse pripravljeno za požiganje in rušenje cerkva, samostanov, karitativnih

zgradb; vse je bilo pripravljeno za uničevanje nešteti umetnin in drugih kulturnih vrednot.

Takoj in nemudoma se je moglo začeti klanje duhovnikov, redovnikov in redovnic.

Boljševiki govore, kakor da jim je blagor delavskih mas prva skrb. A zakaj so šli najprej pobijati ravno tiste duhovnike, ki so za delavski blagor največ storili? Zakaj so ravno na njih glave razpisali najvišje nagrade? Zakaj so hoteli pobijati usmiljenke, ki so vse svoje življenje žrtvovale za blagor revnega ljudstva, za blagor proletarskih bolnikov, starčkov in sirot?

Brezbožen voditelj se je mogel pohvaliti: »Zdaj lahko v eni uri več storimo, kakor bi sicer v dvajsetih letih.«

To je pobesnelost barbarskega materializma, ki ne pozna ne duše ne Boga, ali bolj resnično, ki duše in Boga sovraži.

*

Težko pa se motijo tudi vsi tisti lahkomiselni inteligenti in buržuji, ki z nekim zadošče-

njem gledajo vse to uničevanje verskih in kulturnih vrednot.

Ne vidijo, kako se obenem ruši vsa kultura in vsi njeni temelji. Ne vidijo, kako mora to divjanje izpodkopati vso pravico in moralo, razkrojiti vse družinsko življenje, upropastiti mladino, končno pa oslabiti življenjske sile naroda, za katerega se toliko navdušujejo.

Mar mislijo, da se bo to vandalstvo ustavilo ravno pred njimi? Da bodo oni varni v tem divje brezumnem, a obenem premišljenem načrt-nem pokončevanju življenja? Varni ob teh metodičnih masovnih pokoljih, ko je dovolj, da te

kdo osumi, da si — ne morda veren katoličan — ampak samo socialist ali pa tudi le komunist drugega odtenka, pa se že ima za dobro delo, če te kdo s sveta spravi?

Kdo je pri boljševikih varen, to dovolj jasno kažejo zadnje usmrtitve Leninove stare garde.

Toda ta inteligenca je slepa. Če bi tem ljudem zaupali evropsko kulturo, bi bilo po njej. Kakor tolikokrat v zgodovini, je tudi zdaj pa-peštvo tista sila, ki vodi človeštvo na rešilno pot in ga bo otelo novega barbarstva. Mi vanj za-upamo in gremo z njim!

V viharjih

In stopil je v čoln in z njim so šli njegovi učenci. In glej, nastal je velik vihar, tako da so čoln zagrinjali valovi — on pa je spal. In pristopili so učenci, ga zbudili in rekli: »Gospod, reši nas, potapljam se!« In reče jim: »Kaj se bojite, maloverni?« Tedaj vstane in zapove vetrovom in morju in nastala je velika tišina. Ljudje so se čudili in so govorili: »Kdo je ta, ki so mu pokorni celo vetrovi in morje?« (Mt 8, 23—27.)

Zopet enkrat divja vihar preko zemlje in zopet so maloverni tisti, ki se plašijo. Toda pri Kristusu je pomoč v vseh viharjih! On je Gospod vseh moči in oblasti. In četudi se zdi, da spi, se to zgodi, da se okrepi zaupanje! Močem

in oblastvom, ki napadajo njegovo Cerkev, dopusti, da se razdivjajo do nekih meja — toliko, da se potrdi vera in zaupanje njegovih — a nobena sovražna sila ne more dalje, kot dopusti On. On je Gospod vedno in Gospod nad vsem, v vseh razdobjih svetovne zgodovine — do konca sveta.

Boječnost je iz malovernosti. Po veri vemo, kdo je ta, ki so mu pokorni viharji. Viharji bodo vedno. Saj jih je napovedal iz svoje vsevednosti. Vsa zgodovina človeštva in Cerkve bo vedno zgodovina bojev in viharjev. A prav tako gotovo je, da je v Kristusu rešenje. In prav tako ostane vedno resnično: In peklena vrata je ne bodo premagala. Ostanimo torej vsi v njegovem čolnu in pomagajmo še mnogim, da bodo v njem našli rešitev!

„Krščanski revolucionarji“

Kardinalska kongregacija sv. oficija, ki po kan. 247 čuje nad verskim in moralnim naukom v Cerkvi, je na plenarni seji dne 8. julija 1936 obsodila francoski časopis »Terre Nouvelle«, organe des chrétiens révolutionnaires (glasilo krščanskih revolucionarjev). Kongregacija je obenem odločila, da se ta časopis vpiše v seznam prepovedanih knjig (index). Naslednji dan je papež odločbo in obsodbo potrdil ter ju ukazal objaviti (Acta Apostolicae Sedis 1936, 294).

Odloku so kardinali, ki so člani sv. oficija, dodali še tale opomin:

»Ob tej priliki sami kardinali opominjajo vernike, da se varujejo kakršnihkoli knjig, dnevnikov, revij in ostalih spisov, ki priporočajo — zlasti pod pretvezo prijateljskega sodelovanja pri karitativnem delu — sodelovanje katoličanov s pripadniki komunizma.«

Tak opomin je v cerkvenih odločbah nekaj

nenavadnega. Cerkev v njem resno svari katoličane, naj se varujejo komunistov tudi takrat, kadar gre za indiferentno ali celo za dobro stvar. Tudi pri karitativnem delu naj ne sodelujejo s komunisti, zakaj njim ni nobena stvar sveta; dane besede nikdar ne drže. Vsako priliko izrabijo za svojo propagando.

Katoličani moramo spregledati. Volkove v ovčji obleki moramo pregnati. Pod krinko strokovnosti, narodnosti, narodne skupnosti, socialnega dela in celó dela krščanske ljubezni do bližnjega skušajo komunisti vbizgati strup. Maske so različne, namen pa je eden.

Nezavedne, nepoučene, lahkovorne in nedisciplinirane katoličane je lahko zapeljati. Nanje računa komunizem. In kolikokrat se mu posreči! Ali ne opazujemo, da si pridobiva žrtev tudi v slovenskih vrstah?

Delajmo na vso moč, da bodo vsi spregledali!

Viharji nad Španijo

4. «Cerro de los Angeles».

» Angelski griček «

Enega izmed poslednjih dni svojega bivanja v Madridu se odpravim še k spomeniku Srca Jezusovega, ki ga je zgradila vsa Španija. Skoraj sredi dežele se dviga iz prostrane, gole planjave mali »angelski griček«. Že od daleč se vidi visoki kip in njegove široko razprostrte roke. Tu je izrekel kralj svojo posvetilno besedo v imenu vsega naroda. Ali je govoril zaman? Ta spomenik je upanje katoliškega španca, ki gleda brezbriznost in sovrastvo do Cerkev. Najzvestejše Srce ne bo nikogar razočaralo, pa če bo tudi vodilo po poti trpljenja in preganjanja!

Mali samostan

Tik poleg spomenika stoji nov, majhen samostan karmeličank, ki naj tukaj čuvajo, molijo in delajo pokoro. Ustanovitelji samostana so stavili denarja na razpolago več kot dovolj. Toda zgraditelj, jezuitski pater, je gledal na to, da so zgradili vse kolikor mogoče preprosto, revno in majhno, kot je želela sv. Terezija. Stopim v samostan. Tukaj se v resnici molí! To je moje upanje za versko obnovo.

Povsod sem doživel razočaranja, zastonj, mlačnost, nasprotovanja in sovrastvo, a povsod sem tudi našel goreče ljudi; nepoznani in v tihoti so molili in se žrtvovali. Statistično se morebiti da zajeti negativna plat Španije, izvoljena srca pa se odmi-kajo v skrivnost Kristusovega kraljevskega prapora. Napolnjena so z upanjem na zmago, čeprav vidijo toliko žalostnega okoli sebe! Slutijo tudi, da bo prišel budilni klic božji v deželo, budilni klic, ki bo oznanil trpljenje, pa tudi blagoslov.

Gledalca, ki vidi deželo, ne sme premočiti staro tradicionalno mnenje, češ, Španija je katoliška; pa tudi ne sme v dobi, ko vlada tema, biti slep za zlato prave vere in prave ljubezni.

5. Pred viharjem

General Berenguer

Spomladi 1. 1931. sem spet prišel v Španijo. Toda kako se je vse spremenilo! Primo de Rivera so bili strmoglavili; umrl je nenadoma v Parizu, pozabljen od nevaležnega ljudstva. Utrudile so ga večne intrige, številni sovražniki, ki si jih je nakopal po večini z nepredvidnostjo, in pa starost. Na njegovo mesto je poklical kralj zaporedoma dve vladi, ki naj bi ustvarili zakonito stanje, t. j. izvedli parlamentarne volitve. Zadnji ministrski predsednik Berenguer je bil, dejal bi, najčastitljivejši mož v vsej kraljevini. Toda za tako hude čase ni bil sposoben. Kot častnik je prevzel

službo; težke razmere so zahtevale močnih zakonov, on pa jih je odkladal parlamentu. Ob vstaji nekaterih polkov v Jaki je dal postreliti nekaj kolovodij. Drugače pa se je v vseh listih, ki so bili zvesti kralju, ponavljala tožba: »Vladati, ne popuščati!«

Sovražniki

Medtem ko se je vedno bolj majalo spoštovanje do avtoritete kralja in države, so rastle sovražniki. Že ni šlo več za obstoj raznih strank, marveč za obstoj kraljestva. Neprikrito je izjavil najuglednejši profesor Španije v nekem članku, ki je zaslovel: »Delenda est monar-

chia« — »monarhijo je treba uničiti«. In nič manj ni bil zagrižen nego stari Kato, ki je v Rimu zahteval, da se razdere Kartagina. Tega profesorja so pozneje imenovali očeta republike. (Sledi.)

Buharin pravi v »Komunistični abecedi«: »Vera in komunizem sta nezdružljiva, prav tako v teoriji kakor v praksi.« Popolnoma soglašamo!

Današnja moč boljševizma izhaja iz tega, da družabne napake po pravici obsoja. Njegova zloba pa izhaja iz tega, da ne meri samo na te napake, temveč da napada tudi resnico. Tu je tudi glavni vzrok poloma, ki ga bo prej ali slej doživel.

„Silvania“

TISKOVNA AKCIJA ŠVICARSKIH KATOLISKIH DIJAKOV

Kako čudovite reči ustvarja mladostni idealizem, ako ga navdihujeta vera in ljubezen!

Trinajst let je tega, odkar je začel dijak Toni Stadelmann izdajati časopisček z namenom, da reši socialno vprašanje. Socialnega vprašanja sicer rešil ni, saj ga tudi najdebelejše knjige ne morejo rešiti, toda njegovo prizadevanje je rodilo dragocen in obilen sad. Ustvarila se je tiskovna akcija, s katero se danes bavi že svetovno časopisje.

»RESITI HOČEMO SOCIALNO VPRAŠANJE«

»Silvania«, kakor se imenuje ta organizacija, je izšla iz mladostne razposajenosti neke švicarske dijaške skupine, postala pa je silno resna, dragocena, originalna. L. 1918. si je v Beromunstru blizu Luzerna nekaj srednješolcev ustanovilo nekako zabavno društvo. Shajali so se med šolskimi odmori, imeli pa so tudi skrivne sestanke v gozdu (odtod ime »Silvania«). Tu so se zabavali, tudi pili svojim tovarišem abstinentom navkljub, navduševali pa se tudi za sodobna vprašanja. Njih geslo je bilo: »Rešiti hočemo socialno vprašanje!«

TONI STADELMANN

Kmalu so dobili v svojo sredo idealnega tovariša Tonija Stadelmanna. Ta je njihovo delo preusmeril in oplemenitil. Ob koncu svojih gimnazijskih študij je začel izdajati časopis — tiskal ga je sam ponoči — še vedno z namenom, da reši socialno vprašanje. Kmalu pa je opustil časopis ter sklenil tiskati poljudne brošure moralne in verske vsebine. Vsi so ga imeli za bedaka.

DESET LET POZNEJE

Čez deset let je število članov naraslo že na 570, če ne vštejemo šte-

vilnih sodelavcev in prijateljev. Naklada knjižnih publikacij je znašala l. 1926. 10 tisoč izvodov, l. 1930. že 350 tisoč, l. 1932. pa 500 tisoč. Danes se je število gotovo že vsaj podvojilo. Važno pa je tudi, da se vse te brošure porazdeljujejo brezplačno. Vsak župnik jih lahko zahteva kakršnokoli množino in jih dobi zastonj.

Kako je to mogoče?

SAMI PIŠEJO IN TISKAJO

Vse delo opravljajo študentje sami. Sami pišejo, sami tiskajo. V počitnicah grede požrtvovalni fantje na Stadelmannov dom na enotedensko ali še daljše delo v tiskarni, nekateri ostanejo tam vse počitnice. Vse delo je sistematično organizirano, porazdeljeno. Različni zavodi organizirajo »delovne tedne«.

ZIDAJO TISKARNO

Hiša je postala sčasoma premajhna. Treba bo zgraditi drugo, 150 m dolgo. Poldrug milijon bi stala in to naj zmore slavno študentsko bogastvo! Pa »Silvanci« si znajo pomagati. Sami začnejo delati opeko, sami pomagajo pri zidanju — in stalo jih je dvajsetkrat manj.

BLAGOSLOVLJENO DELO

Vsi delajo zastonj, hrano si plačujejo sami.

Namen akcije je ustvarjanje in širjenje katoliškega tiska (brošure o veri, morali, o socialnem vprašanju, papeške okrožnice itd.).

S svojim tiskom je »Silvania« kar poplavlila vso deželo. Jasno nam kaže, kaj vse premore gorečnost katoliškega študenta. »Silvania« je vredna, da jo občudujemo, proučujemo, predvsem pa posnemamo!

Sv. oče je to akcijo blagoslovil in pri tej priliki poudaril, da je tisk jedro katoliške akcije.

Z naših gimnazij

SPORT V ŠT. VIDU

Na lahkoatletskih tekmah med sedmošolci in šestošolci na klas. gimnaziji v Št. Vidu so bili doseženi tile rezultati:

Tek na 100 m

1. Drenik VII. 13"1.
2. Ahačič VI. 13"2.
3. Suhadolnik VI.

Kopje

1. Klinar J. VI. 41"12 m.
2. Drenik VII. 37"30 m.
3. Klinar A. VI. 34"30 m.

Skok v daljavo

1. Klinar J. VI. 5'67 m.
2. Drenik VII. 5'22 m.
3. Nadrah VII. 5'12 m.

Disk

1. Filipič VI. 30'95 m.
2. Nadrah VII. 30'65 m.
3. Zupančič VII.

Troskok

1. Klinar J. VI. 11'38 m.
2. Lozar VII. 10'71 m.
3. Smolej VII. 10'32 m.

Krogla

1. Nadrah VII. 13'55 m.
2. Zupančič VII. 11'45 m.
3. Filipič VI. 11 m.

Tek na 300 m

1. Gabrovec VI. 43"1.
2. Lozar VII. 43"5.
3. Smolej VII.

Skok ob palici

- 1., 2. Filipič VI., Zupančič VII. 2'40 m.
 3. Klinar A. VI. 2'20 m.
- Končno stanje VII. : VI. je 43½ : 44½ točke za šestošolce.

II. MEDNARODNI KONGRES KATOLIŠKIH ČASNIKARJEV

Pod predsedstvom kardinala Pacellija se je 24. sept. odprl kongres katoliških časnikarjev. Ob otvoritvi je kardinal pozval ves katoliški tisk na boj proti poganstvu, v katero brede današnji svet. Poudaril je, naj katoliški tisk v ta namen razširja in razlaga papeške okrožnice.

Urednik vatikanskega glasila grof Dalla Torre, ki je ves čas, razen ob otvoritvi, predsedoval kongresu, je objubil, da bodo katoliški časnikarji skromni, a odločni pomočniki cerkvenega vodstva pri razširjanju Kristusove besede.

In ob drugi priliki je protestiral proti temu, da bi kdo označeval katoliško časopisje kot silo, ki ruši, zato, ker napada zmote. »Mi delujemo pozitivno,« je zaklical, »nasprotniki sami rušijo!« Sploh je bilo vodilno geslo vsega zborovanja: apostolska in bojevitost gorečnosti ter popolna podreditve papeževim po-veljem in nasvetom.

Naslednjo nedeljo se je odigrala nogometna tekma med šestošolci in ostalim moštvom gimnazije. Zmagali so šestošolci s precej visokim naskokom 8:3 (4:2). Povratna tekma pa se je končala z rezultatom 4:3 (3:1) prav tako za šestošolce.

OBČNI ZBOR „ŽARA“

»Žara«, srednješolsko društvo na klasični gimnaziji v Ljubljani, je 10. t. m. imelo letni občni zbor. Že nekaj dni pred tem časom se je opazala živahna agitacija vseh smeri. Vsak se je trudil, da bi spravil čim več somišljenikov k volitvam. In res, udeležba je bila izredno številna.

Točno ob 15.15 je tov. Osana odprl občni zbor. Prva točka je bil spominski govor za obletnico smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Govoril je tov. Arko.

Pri volitvah sta bili predlagani dve listi. Tov. Zorman je bil nosilec prve, druge pa tov. Pengov. Ves čas, ko sta se listi pisali na tablo, je bilo živahno agitiranje; sploh je bil občni zbor precej buren. Zormanova lista je dobila 108 glasov, Pengovova 58.

Novi odbor je sestavljen takole: predsednik Zorman Zmago VIII. b, podpreds. Osana Jože VII. a, tajnica Pregelj Lija VII. a, tajnik II. Gosar Pavel VII. a, blagajnik Cerjak Ivan VII. b, blag. II. Meden Franc VI. a, voditelj sestankov Kocmur Sebastijan VIII. b.

Odboru želimo veliko uspeha pri njegovem delu!

Z navdušenjem so zborovalci izvolili za predsednika novo ustanovljene »Mednarodne zveze katoliškega tiska« grofa Dalla Torre-ja, za podpredsednika pa Francoza Demarteau-ja. Kongres se je zaključil v Castelgandolfo. Odslej se bodo podobni kongresi vršili vsako drugo leto, 1. 1938. na Dunaju.

Božji sovražniki

Gospa je prelistala brezbožen pamflet, pa je rekla znanemu filozofu:

»Bog ima v tem pisatelju zelo neumnega sovražnika.«

»Gospa,« je filozof odgovoril, »vedite, da Bog drugačnih sovražnikov sploh ne more imeti!«

Dvojna mera

V Belgiji, Franciji, Španiji, pri nas in še po drugih državah so bile v zadnjem času velike stavke ali so še. Ukazala in financirala jih je Moskva, ki stavke doma z neizprosno strogostjo prepoveduje in kaznuje kot upor proti obstoječemu redu.

Kongres kanadske mladine

V mestu Ottawa se je vršil kongres kanadske mladine. Kakor pri mnogih drugih manifestacijah, so si komunisti tudi tu hoteli pridobiti vpliv. Člani mladinske Katoliške Akcije v Kanadi pa so to namero preprečili. Mladina se je odločno postavila v bran hinavskemu propagiranju »miru«, s katerim so se ji hoteli komunisti približati. S tem svojim dejanjem so naši kanadski tovariši pokazali, da jim gre za pravi mir in se ne dajo preslepit od komunističnih »mirovnih« gesel, ki naj bi svet pripravila na komunistično revolucijo.

»Objektivna« kritika

Pred kratkim je izšla v francoskem prevodu knjiga znane pisateljice Alje Rahmanove: »Tovarna novega človeka«. Neka francoska revija prinaša kritiko te knjige. Kritiki se pritožuje, da so prevedli delo te »začetnice«, ko je vendar toliko sovjetskih avtorjev, ki »verneje« slikajo ruske razmere. A prav ta »začetnica« je dobila na mednarodnem natečaju za najboljši protiboljševiški delo — predsednik žirije je bil pisatelj Henri Bordeaux! — prvo nagrado.

Ko človek kritiko prebere, mu je takoj jasno, kaj je vzrok negativne sodbe: kritiku ni všeč, da kdo slika ruske razmere v slabi luči.

Nov primer, da hočejo nekateri usuznjati boljševizmu tudi literaturo, ter jo sodijo po marksističnih vidikih. Navadno pa prav od takih prihaja največ pritožb radi — indeksa!

Kredit boljševizma

Ruski komisar obišče neko vas, da bi videl, kako kmetje živijo.

»Ali si zadovoljen, tovariš?« vpraša nekega starca.

»Nisem, batjuška!«

»Zakaj pa ne?«

»Prej sem imel dve obleki; odkar so boljševiki pri nas, imam pa samo eno.«

»Tovariš, kaj boš gledal na tako malenkost! Pomisli, da zamorci v Afriki sploh nimajo oblek!«

»Ali res ne? Koliko časa pa so tam že boljševiki?«

Novo! NAŠA POT V. Novo! DRUGA IZDAJA

Dr. Aleš Ušeničnik

Knjiga načel zv. 1.

NAČELA O NAČELIH

Prva izdaja (novembra 1934) je pošla prej kot v dveh letih. Nova izdaja je mestoma predelana.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana) Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).